

Profesijas standarts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – jaunatnes lietu speciālists.
2. Profesijas kods – 2419 32.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis.
2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:
 - jaunatnes lietu speciālists veic darbu ar jaunatni, sadarbojoties ar jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām personām, izstrādā priekšlikumus jaunatnes politikas pilnveidei, īsteno un koordinē informatīvus un izglītojošus pasākumus, projektus un programmas jaunatnes politikas jomā, sekmē jauniešu pilsonisko audzināšanu, veicina jauniešu brīvprātīgo darbu un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, konsultē jauniešus jaunatnes politikas jomā, tajā skaitā par pasākumu, projektu un programmu izstrādi un īstenošanu, kā arī veicina jauniešu personības attīstību. Jaunatnes lietu speciālists strādā valsts vai pašvaldības iestādē, biedrībā vai nodibinājumā.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja organizēt darbu ar jaunatni saskaņā ar valsts un pašvaldību izvirzītajām prioritātēm jaunatnes politikas jomā.
2. Spēja izprast starptautiskās prioritātes jaunatnes politikas jomā.
3. Spēja formulēt un analizēt problēmas darbā ar jaunatni.
4. Spēja izvērtēt, kādi pasākumi, projekti un programmas ir nepieciešamas jauniešiem, kā arī, ja nepieciešams, izstrādāt priekšlikumus par to saturu, metodēm un mērķauditoriju.

5. Spēja izvēlēties un organizēt jauniešu vecumam piemērotus informatīvus un izglītojošus pasākumus, projektus un programmas un analizēt to rezultātus.

6. Spēja izstrādāt pasākumu, projektu un programmu saturu, formu un darba metodes.

7. Spēja izvērtēt jauniešu izglītības, brīvā laika lietderīgas izmantošanas un izaugsmes vajadzības, ja nepieciešams, iesaistīt jauniešus dažādos pasākumos, projektos un programmās.

8. Spēja motivēt jauniešus iesaistīties sabiedriskajā dzīvē.

9. Spēja apmācīt jauniešus pasākumu, projektu un programmu plānošanā un īstenošanā.

10. Spēja veicināt jauniešos pilsonisko līdzdalību.

11. Spēja veidot jauniešos izpratni par darba dzīvi, karjeras izvēli un neformālo izglītību.

12. Spēja veicināt jauniešos saskarsmes un uzvedības kultūras veidošanos.

13. Spēja sekmēt jauniešu tikumisko īpašību attīstību.

14. Spēja konsultēt jauniešus jaunatnes politikas jomā.

15. Spēja rast kompromisa risinājumus.

16. Spēja patstāvīgi pilnveidot savas zināšanas par jaunatnes politikas jautājumiem Latvijā un Eiropas Savienībā.

17. Spēja veicināt pozitīvu attieksmi pret neformālo izglītību un brīvprātīgo darbu, norādot uz tā pozitīvajiem aspektiem.

18. Spēja uzstāties auditorijas priekšā.

19. Spēja adekvāti rīkoties neparedzētās situācijās.

20. Spēja argumentēt savu viedokli, priekšlikumus un ieteikumus.

21. Spēja izmantot informāciju, lai optimizētu savu darbību.

22. Spēja atlasīt dažādām mērķauditorijām aktuālu informāciju, izmantojot Latvijas un starptautiskās informācijas avotus un iespējas.

23. Spēja iesaistīties informācijas apmaiņā ar starptautiskiem partneriem jaunatnes politikas jomā.

24. Spēja sagatavot prezentācijas materiālus un prezentēt tos.

25. Spēja iesaistīt pasākumos, projektos un programmās dažādus speciālistus, kas saistīti ar darbu ar jaunatni.

26. Spēja iesaistīties jauniešu pasākumu, projektu un programmu īstenošanā, izvērtēšanā un pilnveidē.

27. Spēja izvērtēt jaunatnes politikas īstenošanu un apkopot priekšlikumus jaunatnes politikas pilnveidei.

28. Spēja aprēķināt un piesaistīt finanšu līdzekļus, kas nepieciešami pasākumu, projektu un programmu īstenošanai.

29. Spēja ievērot darba aizsardzības, elektrodrošības un ugunsdrošības prasības darba vidē.

30. Spēja izprast un piemērot tiesību aktus.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Izvirzīt mērķus un plānot to sasniegšanu.

2. Iegūt, analizēt un atlasīt informāciju un izmantot to.

3. Izvēlēties un izmantot metodiskos materiālus, mācību un audzināšanas līdzekļus (saturu, metodes, formas).

4. Noteikt jauniešu individuālās īpatnības.

5. Noteikt un risināt problēmsituācijas.

6. Sadarboties ar personām, kas iesaistītas jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā.

7. Motivēt jauniešus lietderīgi izmantot brīvo laiku.

8. Veicināt jauniešos atbildības izjūtu.

9. Analizēt un pilnveidot savu darbību.

10. Izmantot iegūtās zināšanas praksē.
11. Argumentēt savu un respektēt citu viedokli.
12. Informēt par savas darbības rezultātiem.
13. Novērtēt jauniešu sasniegumus neformālajā izglītībā, brīvprātīgajā darbā, sabiedriskajā dzīvē.
14. Attīstīt jauniešos pašnovērtēšanas prasmes.
15. Koordinēt neformālās izglītības pasākumu, projektu un programmu izstrādi un īstenošanu.
16. Vērtēt jauniešu personības attīstību.
17. Atbilstoši kompetencei veikt pētniecības darbu jaunatnes politikas jomā.
18. Veidot darbam nepieciešamos izdales materiālus.
19. Konsultēt jaunatnes organizāciju (biedrību) dibināšanas jautājumos.
20. Nodrošināt jauniešus ar informāciju atbilstoši viņu uztverei.
21. Konsultēt jaunatnes politikas jomā.
22. Strādāt ar datoru un biroja tehniku.
23. Veicināt jauniešos līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē.
24. Attīstīt jauniešos saskarsmes spējas.
25. Mācīt jauniešus pieņemt argumentētus un izvērtētus lēmumus.
26. Piemērot dokumentu pārvaldības noteikumus.
27. Izprast jauniešu vecumposmu īpatnības un celt jauniešos pašapziņu.
28. Pārzināt un izmantot dažādas audzināšanas un neformālās izglītības metodes.
29. Lietot vispārīgos ētikas principus.
30. Plānot, organizēt un vadīt komandas darbu.

31. Izglītoties un izprast profesionālās kvalifikācijas pilnveides nepieciešamību.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:

- 1.1. speciālā pedagogija;
- 1.2. sociālā pedagogija;
- 1.3. veselīgs dzīvesveids;
- 1.4. vecumposmu psiholoģija;
- 1.5. komercdarbības pamati;
- 1.6. grāmatvedība un finanšu plānošanas pamati.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:

2.1. valsts un Eiropas Savienības jaunatnes lietas un tās reglamentējošie dokumenti;

- 2.2. cilvēktiesības;
- 2.3. normatīvie akti bērnu un jauniešu nodarbinātības jomā;
- 2.4. informācijas aprites organizēšana;
- 2.5. starpkultūru izglītība;
- 2.6. valsts un sabiedrība;

2.7. vispārcilvēciskās un nacionālās vērtības jauniešu vērtību sistēmā un to interpretācija ikdienas dzīvē (piemēram, garīgums, taisnīgums, godīgums, kultūra, mīlestība, humānisms, sirdsapziņa, tikumība, tolerance);

- 2.8. uzvedības un saskarsmes kultūra;
- 2.9. atkarību profilakse;
- 2.10. reproduktīvā veselība;
- 2.11. saziņas organizācija;
- 2.12. biedrību un nodibinājumu dibināšanas process un pamatdokumenti;
- 2.13. personības un attīstības psiholoģija;
- 2.14. profesionālie termini vismaz divās svešvalodās.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. projektu izstrāde, īstenošana un vadīšana;
- 3.2. prezentācijas un publiskas runas sagatavošana;
- 3.3. sadarbības organizēšana;
- 3.4. interneta resursu izmantošana;
- 3.5. jauniešu programmu veidošanas principi un īstenošanas metodes (līderu, komandas veidošana);
- 3.6. darbības novērtēšanas metodes un principi;
- 3.7. informācijas tehnoloģijas;

- 3.8. vispārīgā pedagogija un psiholoģija;
- 3.9. personīgā higiēna;
- 3.10. valsts valoda;
- 3.11. vismaz divas svešvalodas saziņas līmenī;
- 3.12. bērnu tiesību aizsardzība;
- 3.13. vispārīgie ētikas principi;
- 3.14. saskarsmes psiholoģija;
- 3.15. pirmā palīdzība;
- 3.16. datorprasmes;
- 3.17. darba tiesiskās attiecības;
- 3.18. darba aizsardzība;
- 3.19. vides aizsardzība.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
<p>1. Īstenot darbu ar jaunatni pašvaldībā, sadarbojoties ar jaunatnes organizācijām un jaunatnes iniciatīvu grupām.</p>	<p>1.1.izprast Latvijas Republikas prioritātes jaunatnes politikas jomā; 1.2.iegūt un analizēt informāciju par jaunatnes organizācijām un jaunatnes iniciatīvu grupām; 1.3.formulēt un analizēt problēmas, kas pastāv darbā ar jaunatni; 1.4.sniegt argumentētus priekšlikumus, lai uzlabotu darbu ar jaunatni; 1.5.iesaistīties pašvaldības darba plānošanā, analizē un novērtēšana, lai nodrošinātu jauniešu interešu ievērošanu; 1.6.aprēķināt un informēt par finanšu līdzekļiem, kas nepieciešami pasākumu, projektu un programmu īstenošanai jaunatnes politikas jomā.</p>
<p>2. Koordinēt pašvaldību institūciju sadarbību jaunatnes politikas jomā.</p>	<p>2.1.formulēt un analizēt problēmas, kas pastāv darbā ar jaunatni, izstrādāt jauniešu problēmu risinājumu variantus un informēt par tiem pašvaldību institūcijas; 2.2.piedalīties pašvaldības darba plānu izstrādē, papildinot tos ar pasākumiem, projektiem un programmām jaunatnes politikas jomā; 2.3.apzināt pašvaldības darbiniekus, kuri veic darbu ar jaunatni un iesaistīt</p>

	<p>viņus jauniešu organizētajos pasākumos, projektos un programmās;</p> <p>2.4.ierosināt pašvaldību institūciju pārstāvju kopīgas sanāksmes, lai analizētu un risinātu jautājumus jaunatnes politikas jomā;</p> <p>2.5.apkopot jaunatnes politikas īstenošanā iesaistīto personu priekšlikumus jaunatnes politikas pilnveidošanai;</p> <p>2.6.sniegt metodisku palīdzību citiem pašvaldības darbiniekiem darbā ar jaunatni.</p>
<p>3. Organizēt pasākumus, projektus un programmas jaunatnes politikas jomā noteiktā administratīvā teritorijā.</p>	<p>3.1.atlasīt aktuālu informāciju, tajā skaitā par pasākumiem, projektiem un programmām jaunatnes politikas jomā, kas ir nepieciešama dažādām mērķauditorijām, izmantojot Latvijas un starptautiskās informācijas avotu iespējas;</p> <p>3.2.izstrādāt pasākumu, projektu un programmu jaunatnes politikas jomā saturu, formu un darba metodes;</p> <p>3.3.piedalīties pasākumu, projektu un programmu izstrādes, īstenošanas un rezultātus izvērtēšanā;</p> <p>3.4.iesaistīt pasākumos, projektos un programmās pašvaldību institūciju pārstāvjus, kas veic darbu ar jaunatni;</p> <p>3.5.īstenot vai iesaistīties pasākumos, projektos un programmās jaunatnes politikas jomā;</p> <p>3.6.motivēt jauniešus iesaistīties pasākumu, projektu un programmu izstrādē, īstenošanā, izvērtēšanā un pilnveidošanā;</p> <p>3.7.informēt sabiedrību pa pasākumiem, projektiem un programmām jaunatnes politikas jomā.</p>

<p>4. Konsultēt jauniešus par neformālo izglītību, līdzdalības iespējām un brīvprātīgo darbu.</p>	<p>4.1.patstāvīgi pilnveidot savas zināšanas par jaunatnes politikas jautājumiem Latvijā un Eiropas Savienībā;</p> <p>4.2.sniegt jauniešiem piemērotu informāciju par neformālo izglītību, brīvprātīgo darbu un līdzdalības iespējām Latvijā un ārpus tās;</p> <p>4.3.veicināt pozitīvu attieksmi pret neformālo izglītību, līdzdalību un brīvprātīgo darbu, norādot uz to pozitīvajiem aspektiem.</p>
<p>5. Veicināt jauniešu iesaistīšanos noteiktas administratīvās teritorijas sabiedriskās dzīves aktivitātēs.</p>	<p>5.1.izvēlēties jauniešu vecumam piemērotus informatīvus un izglītojošus pasākumus, projektus un programmas noteiktā administratīvajā teritorijā;</p> <p>5.2.informēt jauniešus par viņiem aktuāliem pasākumiem, projektiem, programmām un iespējām pavadīt lietderīgi savu brīvo laiku noteiktā administratīvajā teritorijā;</p> <p>5.3.apmācīt jauniešus plānot, īstenot un izvērtēt pasākumus, projektus un programmas.</p>
<p>6. Sniegt priekšlikumus valsts un pašvaldību institūcijām jaunatnes politikas izstrādei, īstenošanai un koordinēšanai.</p>	<p>6.1.veikt jaunatnes politikas īstenošanas izvērtēšanu;</p> <p>6.2.apkopot jaunatnes politikā iesaistīto personu priekšlikumus jaunatnes politikas pilnveidošanai, informējot par rezultātiem valsts un pašvaldību institūcijas;</p> <p>6.3.izstrādāt rekomendācijas par darbībām un pasākumiem, ar kuru palīdzību varētu uzlabot jaunatnes politiku.</p>
<p>7. Sniegt priekšlikumus jaunatnes atbalsta programmu un pasākumu izveidei.</p>	<p>7.1.izvērtēt jauniešu izglītības, brīvā laika lietderīgas izmantošanas un izaugsmes vajadzības, nepieciešamības gadījumā iesaistot viņus dažādos pasākumos, projektos un programmās;</p> <p>7.2.ierosināt atbalsta personālam</p>

	<p>(sociālais pedagogs, psihologs, logopēds) veidot jauniešu vajadzībām atbilstošas atbalsta programmas un pasākumus;</p> <p>7.3. sniegt priekšlikumus un iesaistīties jauniešu vajadzībām atbilstošu atbalsta programmu un pasākumu izveidē un īstenošanā.</p>
<p>8. Nodrošināt jauniešus ar viņiem nepieciešamo informāciju.</p>	<p>8.1. pārzināt jauniešu vajadzības informācijas jomā;</p> <p>8.2. izmantot savā darbā dažādus informācijas avotus un informēt jauniešus par dažādu informācijas avotu pastāvēšanu;</p> <p>8.3. izmantot dažādas metodes, nodrošinot jauniešus ar aktuālo informāciju jaunatnes politikas jomā;</p> <p>8.4. sagatavot prezentācijas materiālus un prezentēt tos, argumentējot savu viedokli, priekšlikumus un ieteikumus.</p>
<p>9. Koordinēt starptautisko sadarbību jaunatnes politikas jomā.</p>	<p>9.1. izprast starptautiskās prioritātes jaunatnes politikas jomā un izstrādāt priekšlikumus pašvaldības politikai saskaņā ar minētajām prioritātēm;</p> <p>9.2. iesaistīties informācijas apmaiņā ar starptautiskiem partneriem jaunatnes politikas jomā;</p> <p>9.3. sniegt valsts un pašvaldību institūcijām priekšlikumus starptautiskās sadarbības uzlabošanai.</p>
<p>10. Veicināt jauniešu personības attīstību.</p>	<p>10.1. veicināt jaunatnes intelektuālās, emocionālās un sociālās attīstības iespējas;</p> <p>10.2. veicināt jaunatnes atbildības un patstāvības attīstību;</p> <p>10.3. veicināt pilsonisko līdzdalību un patriotismu;</p> <p>10.4. veidot jauniešiem izpratni par karjeru un mūžizglītību;</p> <p>10.5. veicināt jauniešiem saskarsmes un uzvedības kultūras veidošanos;</p> <p>10.6. sekmēt jauniešu tikumisko</p>

	īpašību attīstību.
--	--------------------